

AYÇİÇEK YAĞI

Ayçiçek yağı, yağ oranı %39-45 arasında değişen *Helianthus annuus* bitkisinin tohumlardan elde edilen bir yağdır. Ayçiçek tohumunun bazı bileşenleri aşağıdaki gibidir.

Ayçiçek tohumunun bazı bileşenleri (Yazıcıoğlu, Karaali 1983)

Kabuk %	26 - 35
İç %	65 - 74
Nem %	6 - 11
Yağ %	39 - 45

10

AYÇİÇEK YAĞI

Dünya'da ayçiçeği ekimi yapılan başlıca ülkeler; Rusya, Ukrayna, Arjantin, Macaristan, Fransa, İspanya, Hindistan ve Türkiye'dir. Ülkemizde toplam sıvı yağ tüketiminin yaklaşık %75'ini ayçiçek yağı teşkil etmekte ve doymamış yağ asitleri oranının yüksek olması nedeni ile de insan beslenmesinde önemi bulunmaktadır. Sıvı olarak ve margarin hammaddesi katı yağ üretiminde yaygın kullanım alanı bulan ayçiçek yağı açık sarı renkli, rafine edilerek kullanılabilen bir yağdır.

11

MISIRÖZÜ YAĞI

Mısırözü yağı, Graminae familyasından Zea mays mısır tanelerinin rüşeyminden elde edilen bir yağdır. Nişasta ve glikoz şurubu üretimi sırasında yan ürün olarak rüşeymden mısırözü yağı da elde edilmektedir.

Türkiye’de mısırözü yağı tüketimi toplam sıvı yağ pazarı içinde yaklaşık %12-14’lük pay ile ayçiçeği ve zeytinyağından sonra üçüncü sırada yer almaktadır. Özellikle son yıllarda bitkisel kaynaklı sıvı yağlar arasında talebi en hızlı artan yağ da mısırözü yağıdır. Mısırözü yağı tüketiminin %80’i kentsel nüfus tarafından gerçekleştirilmektedir.

12

KOLZA YAĞI

Kolza yağı, Cruciferae familyasından Brassica napus ve campestris tohumlarından elde edilen bir yağdır. Kolza bitkisi toprak ve iklim koşulları bakımından fazla seçici olmadığı için ziraatı bütün Dünya’da yapılabilmektedir. Kolza tohumu üretiminin en yaygın olduğu ülkeler Çin, Hindistan, Pakistan, Japonya, İsveç, Polonya, Almanya, Şili, Fransa ve Kanada’dır. Kolza tohumlarının yağ miktarı % 40-45 arasında değişmektedir.

13

SOYA YAĞI

Soya yağı, leguminosae familyasından Glycine max türlerinin tohumlarından elde edilir. Soya ziraatinin yaygın olarak yapıldığı başlıca ülkeler Amerika, Brezilya, Arjantin, Çin ve Japonya' dır. Soya yağının ülkemizde ayçiçeği yağının liderliğinin sürdüğü sıvı yağ pazarı içindeki payı ise %1' den daha düşüktür.

Soya tohumunun, içeriği (%40) yüksek olan küspesi için ekimi yapılan soya tohumunda %18-20 oranında yağ bulunmaktadır.

14

PAMUK YAĞI

Pamuk yağı ; Gossypium hirsutum (Amerikan) veya Gossypium barbadense tohumlarından elde edilen, karakteristik tadı ve kokusu olan, oldukça koyu renkli (kırmızı-kahverengi) bir yağdır. Ülkemizde pamuk yağı genellikle hammaddesi katı yağ üretiminde kullanılmaktadır.

15

PALM YAĞI

Palm yağı, *Elaeis guineensis* olarak bilinen, Malezya, Batı ve Orta Afrika ile Endonezya' da ekimi yaygın olarak yapılan yağlı meyvenin pulp kısmından (yağ oranı %50) elde edilen bir yağdır. Meyvenin çekirdeğinden elde edilen ve laurik asit (%40- 52) içeriği yüksek olan yağ ise palm çekirdeği yağı olarak bilinmektedir.